

**PROGRAM WSPIERANIA RODZIN
W GMINIE BROJCE
NA LATA 2019-2021**

- Brojce 2019 -

Spis treści:

I.	Wstęp	1
II.	Adresaci programu	4
III.	Uwarunkowania prawne	4
IV.	Diagnoza sytuacji demograficznej i społecznej w Gminie Brojce	4
V.	Analiza SWOT Wsparcia rodziny w Gminie Brojce	7
VI.	Cele programu	8
VII.	Realizacja programu	12
VIII.	Źródło finansowania programu	14
IX.	Ewaluacja i monitorowanie realizacji programu	14
X.	Sposób kontroli realizacji programu	15
XI.	Zakończenie	15

I. Wstęp

Gminny Program Wspierania Rodzin w Gminie Brojce na lata 2019-2021 opracowano w oparciu o art. 176 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w myśl którego gmina zobowiązana jest do tworzenia gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną.

Zgodnie z art. 176 ww. ustawy do zadań własnych gminy należy :

1. Opracowanie i realizacja 3 - letnich gminnych programów wspierania rodziny,
2. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
3. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych przez:
  - a) Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
  - b) Organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
  - c) Prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsca dla dzieci,
4. Finansowanie :
  - a) Podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
  - b) Kosztów związanych z udzielaniem pomocy, ponoszonych przez rodziny wspierające,
5. Współfinansowanie pobytu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej po dniu 31 grudnia 2011 odpowiednio :
  - a) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy,
  - b) 30% w drugim roku pobytu dziecka,
  - c) 50% w trzecim i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
6. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo - finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywania ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
7. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Głównym celem Programu jest wspieranie rodziny i rodziców w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych. Program określa działania ukierunkowane na wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo - wychowawcze, jak i działania profilaktyczne oraz upowszechniające działania prorodzinne.

Realizacja programu na terenie Gminy Brojce powinna prowadzić do podejmowania wszystkich możliwych programów profilaktycznych i edukacyjnych prowadzących do redukcji zjawisk dysfunkcyjnych wśród rodzin i rozbudowy systemu opieki nad dzieckiem oraz pracy z rodziną. Należy ponadto dołączyć do tego katalogu nowe zadania gminy związane z ustawą o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „ Za życiem” z dnia 04 listopada 2016 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 1860) nakładającej nowe zadania dla gminy.

Rodzina jest podstawową komórką społeczną oraz naturalnym środowiskiem wychowawczym zapewniającym prawidłowy rozwój wszystkich jej członków, w szczególności dzieci. W świetle Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej obowiązkiem gminy jest dbanie o dobro swoich mieszkańców, a co za tym idzie wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo –wychowawczych i nie potrafiących samodzielnie rozwiązać swoich sytuacji kryzysowych.

Rodzina wspierająca – to taka, która przy współpracy asystenta rodziny, pomaga rodzinie przeżywającej trudności w opiece i wychowaniu, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych.

Rodzina dysfunkcyjna (dysfunkcjonalna) – to taka, która nie spełnia swoich funkcji ze względu na zaburzone relacje, zasady, pełnione role i nieprawidłową komunikację co powoduje brak możliwości zdrowego i pełnego funkcjonowania.

System pieczy zastępczej – to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadku niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców, a obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej.

Rodzina zastępcza – to rodzina, która tymczasowo bądź na stałe opiekuje się i wychowuje dzieci osierocone lub których rodzice nie są w stanie zapewnić opieki i wychowania. Rodzina ta pełni funkcję rodziców zastępczych bez zrywania więzi z rodziną biologiczną dziecka.

Rodziny zastępcze dzielimy na :

- 1) Spokrewnione – tworzone przez małżonków lub osoby, niepozostające w związku małżeńskim, u których umieszczono dziecko w celu sprawowania nad nim pieczy zastępczej, będące wstępnymi lub rodzeństwem dziecka,
- 2) Niezawodowe – tworzone przez małżonków lub osoby, niepozostające w związku małżeńskim, u których umieszczono dziecko w celu sprawowania nad nim pieczy zastępczej, niebędącymi wstępnymi lub rodzeństwem dziecka,

3) Zawodowe – w tym zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowe specjalistyczne – tworzone przez małżonków lub osoby nie pozostające w związku małżeńskim, u których umieszczono dziecko w celu sprawowania pieczy zastępczej, niebędącymi wstępnymi lub rodzeństwem dziecka.

Asystent rodziny – to osoba, która zajmuje się zawodowo wspieraniem rodziny przez pewien czas, aby w przyszłości samodzielnie potrafiła ona pokonywać trudności życiowe, zwłaszcza dotyczące opieki i wychowania dzieci. Termin ten został wprowadzony od słowa „asysta”, które jest określeniem osoby towarzyszącej komuś, współobecnej, pomagającej, będącej w pogotowiu. Asystent rodziny towarzyszy rodzicom we wprowadzaniu zmian w sposobie myślenia, zachowania oraz otoczeniu, koniecznych do tego, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i prawidłowemu rozwojowi dzieci.

Rodzinny Dom Dziecka – ośrodek wychowawczy dla osieroconych lub pozbawionych opieki rodzicielskiej dzieci oraz młodzieży do 18 roku życia, który jest zorganizowany w naturalnych rodzinach zastępczych w przystosowanych domach rodzinnych.

Szukając prób pomocy dziecku, uwagę należy skupić nie tylko na problemach dziecka, ale także na problemach jego rodziny, bo to w dezintegracji rodziny tkwi źródło sieroctwa społecznego. Wśród czynników, które składają się na dezintegrację rodziny wymienić należy: niski poziom kulturalny, intelektualny oraz moralny dorosłych, niezaradność życiową członków rodziny, brak stabilizacji zawodowej i materialnej, niewydolność opiekuńczo - wychowawczą rodziców i zaniedbywanie obowiązków opiekuńczych względem dzieci, a także uzależnienia jednego lub obojga rodziców, karalność sądową, przejawy psychopatii, maltretowanie oraz znęcanie się nad dzieckiem.

Skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta we współpracy ze środowiskiem lokalnym, w tym sąsiedzki, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi oraz organizacjami pozarządowymi. Obecny Program zakłada kontynuację działań profilaktycznych na rzecz rodziny poprzez doskonalenie metod pracy z rodziną oraz wprowadzanie nowych form pomocy rodzinie w zależności od potrzeb.

Program będzie miał charakter zróżnicowany, zarówno profilaktyczny, jak również interwencyjny, w zależności od celów i poszczególnych zadań prowadzących do ich realizacji. Program został opracowany na podstawie sprawozdań Ośrodka Pomocy Społecznej w Brojcach oraz dotychczasowych doświadczeń wynikających z pełnienia obowiązków zawodowych pracowników socjalnych i asystentów rodziny. Przy tworzeniu programu uwzględniono aktualną sytuację społeczno – ekonomiczną polskich rodzin m.in. rządowy program Rodzina 500 plus.

II. Adresaci programu

Program wspierania rodziny jest skierowany do rodzin i dzieci zamieszkałych na terenie Gminy Brojce przeżywających, z różnych powodów, trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz rodzin z których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej lub są tym zagrożone.

Adresatami programu są m.in.:

- rodziny wielodzietne,
- rodziny niepełne,
- rodziny niezaradne życiowo,
- rodziny z problemem ubóstwa,
- rodziny z problemem bezrobocia,
- rodziny z problemem przemocy,
- rodziny z problemem uzależnienia,
- rodziny z problemem niepełnosprawności i długotrwałej choroby,
- rodziny zagrożone wykluczeniem społecznym,
- inne – wymagające wsparcia.

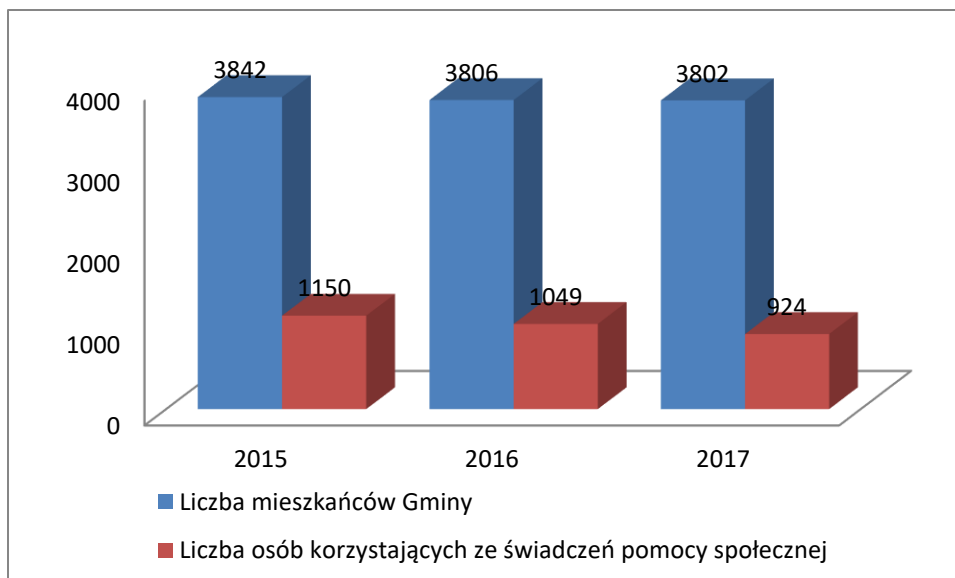
III. Uwarunkowania prawne

Zadania przyjęte do realizacji, w ramach niniejszego Programu są spójne z kierunkami działań przyjętymi w szczególności w następujących aktach prawnych:

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 998 ze zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz.U. z 2015 r. poz. 1390 ze zm.);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2018r., poz. 1508 ze zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1030 ze zm.);
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2018r. , poz. 2137 ze zm.);
- Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2015 – 2025;

IV. Diagnoza sytuacji demograficznej i społecznej w Gminie Brojce

Według danych Urzędu Gminy w Brojcach z 30 września 2018r. gminę zamieszkiwało 3785 osób. W 2017r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Brojcach objął szeroko rozumianym wsparciem 924 osoby.

Powodem, dla którego mieszkańcy gminy najczęściej ubiegali się o pomoc społeczną było bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych oraz prowadzenia gospodarstwa domowego. Często niezaradność rodziny w opiece w wychowaniu dzieci łączyła się z dysfunkcjami takimi jak: uzależnienia i przemoc.

Tabela 1. Przyczyny korzystania z pomocy społecznej z podziałem na liczbę rodzin i liczbę osób w tych rodzinach w latach 2016-2018

Przyczyny przyznania pomocy	2016		2017		2018	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
ubóstwo	151	552	152	488	89	290
bezrobocie	138	511	127	418	68	229
niepełnosprawność	51	206	51	163	34	108
długotrwała lub ciężka choroba	31	77	44	89	25	49
bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego	34	204	25	100	8	38
alkoholizm	20	48	17	36	7	7
narkomania	0	0	0	0	0	0
potrzeba ochrony macierzyństwa	19	92	18	92	13	62
przemoc w rodzinie	1	3	1	4	1	4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z OPS 2018r. – na dzień 30.06.

W celu realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy tutejszy Ośrodek udziela pomocy między innymi w formie pracy socjalnej, przyznawanych świadczeń

pieniężnych i niepieniężnych. Dodatkowo Mieszkańcy Gminy Brojce mogą korzystać z usług Punktu Informacyjno - Konsultacyjnego, który działa przy Ośrodku Pomocy Społecznej. W ramach PIK mieszkańcy korzystają z usług radcy prawnego, psychologa oraz terapeuty.

Według danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Brojcach do 30 września 2018r. w pieczy zastępczej umieszczonych jest 14 dzieci z terenu Gminy Brojce, natomiast w placówce opiekuńczo – wychowawczej znajduje się 9 dzieci. Zgodnie z przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Gmina Brojce współfinansuje pobyt dzieci w pieczy zastępczej i wydatki na ten cel w 2017 r. wyniosły 96.743,10 zł natomiast w 2018 r. – 139.794,47 zł

W 2018 r. w ramach programu Asystent Rodziny i Koordynator Rodzinnej Pieczy Zastępczej Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudnia 2 asystentów rodziny, którzy swoją pracą obejmują 11 rodzin, w których z dwóch rodzin dzieci przebywają w pieczy zastępczej. Łącznie pracą asystenta objętych jest 29 dzieci, z czego 6 dzieci jest umieszczonych w pieczy zastępczej.

Praca asystenta polega w głównej mierze na diagnozowaniu sytuacji rodziny, opracowania i realizacji planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym, udzielania pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, udzielaniu pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi, udzielaniu pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych i psychologicznych, podejmowaniu działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin.

V. Analiza SWOT Wspierania rodzin w Gminie Brojce

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<p>Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Brojce do 2025 roku. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Aktywna współpraca instytucji działających na rzecz rodziny. Doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny. Funkcjonowanie na terenie powiatu Domu dla dzieci Dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników służb pomocy społecznej. Baza instytucji wspierających rodzinę (w szczególności: policja, sąd, OPS, PCPR, organizacje pozarządowe). Profesjonalna praca służb pomocy społecznej. Oferty sportowe i baza lokalowa (kluby sportowe wicher i LUKS, boisko ORLIK, nowopowstałe miejsca rekreacji i aktywnego wypoczynku w sołectwach). Funkcjonowanie na terenie gminy świetlic wiejskich i kawiarenek internetowych. Funkcjonowanie Punktu Informacyjno - Konsultacyjnego</p>	<p>Wysoki poziom bezrobocia. Wysoki wskaźnik ubóstwa. Wysokie koszty utrzymania rodzin Brak żłobków i przedszkoli na terenie gminy. Ograniczanie środków finansowych z budżetu państwa na zadania realizowane przez gminę. Brak mieszkań chronionych i socjalnych. Brak wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych. Bierna postawa rodziców wobec problemów występujących w rodzinie. Utrudniony dostęp do służby zdrowia. Niska świadomość rodziców dotycząca kwestii edukacyjnych i wychowawczych. Bezradność rodziców w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Brak współdziałania rodziców w zakresie edukacji dzieci. Brak ośrodków wsparcia rodzin na terenie gminy i powiatu. Utrudniony dostęp do poradnictwa specjalistycznego (m.in. prawnik, psycholog itp.).</p>
SZANSE	ZAGROŻENIA
<p>Polityka państwa przyjazna rodzinom. Spadek bezrobocia. Zmiana mentalności społecznej w kwestii postrzegania rodzin dysfunkcyjnych. Działalność Punktu Informacyjno - konsultacyjnego świadczącego m.in. pomoc prawną, psychologiczną i terapeutyczną. Pozyskiwanie środków zewnętrznych na aktywizację zawodową i społeczną osób w rodzinach zagrożonych wykluczeniem społecznym. Powołanie asystenta rodziny (pomoc rodzinom przeżywającym trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych). Tworzenie warunków dla rodzin wspierających. Rozwój wolontariatu. Edukacja rodziców Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę. Funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych. Zwiększenie środków finansowych w obszarze pomocy społecznej, edukacji i wychowania. Większa aktywność organizacji pozarządowych w kwestiach dotyczących dzieci i rodziny. Realizowanie programów profilaktycznych promujących zdrowy styl życia. Tworzenie placówek wsparcia dziennego typu opiekuńczego</p>	<p>Zanik więzi, tradycji rodzinnych, „pęd życia”. Wzrost kosztów utrzymania rodzin. Rozszerzenie zjawisk dysfunkcyjnych (przemoc, uzależnienia, sieroctwo społeczne). Zaniedbywanie obowiązków opiekuńczo-wychowawczych przez rodziców. Rozszerzenie kręgów ubóstwa (m.in. wśród osób pracujących). Uzależnienie rodzin od pomocy społecznej oraz zjawisko „dziedziczenia biedy”. Ograniczanie środków finansowych na podnoszenie kwalifikacji przez specjalistów. Brak środków finansowych na uruchomienie żłobków i przedszkoli w gminie. Wzrost liczby zadań zleczanych samorządom gminnym. Brak środków finansowych na zatrudnianie asystentów rodziny. Brak środków finansowych na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.</p>

VI. Cele programu

Celem głównym programu jest:

Wspieranie rodziny poprzez prowadzenie działań i tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Cel 1 . Opieka nad rodzinami i dziećmi z rodzin niewydolnych pod względem opiekuńczo – wychowawczym

Zadania

1. Stała diagnoza i monitoring warunków życia rodzin
2. Praca socjalna z rodziną przeżywającą trudności opiekuńczo-wychowawcze, prowadzona przez pracownika socjalnego
3. Pomoc asystenta rodziny w przypadku rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi oraz w przypadku zagrożenia umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej; podejmowanie działań w celu zwiększenia szans na powrót dziecka do rodziny biologicznej
4. Podejmowanie działań w celu wydawania przez Sąd odpowiednich zarządzeń opiekuńczych wobec rodziców, którzy niewłaściwie wypełniają swoje obowiązki rodzicielskie
5. Współdziałanie podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny celem przepływu informacji i podjęcie stosownych działań
6. Organizowanie specjalistycznego wsparcia dla dzieci z rodzin niewydolnych pod względem opiekuńczo – wychowawczym
7. Prowadzenie monitoringu dziecka w rodzinie dotkniętej sytuacją kryzysową i podejmowanie stosownych działań
8. Mobilizowanie rodziców do korzystania z programów korekcyjno-edukacyjno – terapeutycznych oraz udziału w programach poprawiających relacje rodzic – dziecko

Wskaźniki: ilość rodzin objętych pracą socjalną, ilość rodzin objętych pracą asystenta rodziny, ilość wniosków złożonych do Sądu w celu wydania odpowiednich zarządzeń opiekuńczych, ilość rodzin objętych wsparciem specjalistów, ilość rodzin uczestniczących w programach korekcyjno-edukacyjno – terapeutycznych oraz w programach poprawiających relacje rodzic – dziecko

Zakładane rezultaty:

Zmniejszenie liczby rodzin z niskimi umiejętnościami opiekuńczo – wychowawczymi oraz ochrona dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem.

Realizatorzy: Ośrodek Pomocy Społecznej w Brojcach, Zespół Interdyscyplinarny ds.

Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Świetlice Wiejskie, Placówki oświatowe, Kuratorka Służba Sądowa,

Cel 2 Budowanie bezpieczeństwa socjalnego rodzin

Zadania

1. Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom wymagającym wsparcia (świadczenia pieniężne i niepieniężne z pomocy społecznej, świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, świadczenie wychowawcze „500+”, stypendia i zasiłki szkolne, świadczenie „Dobry Start”, dodatki mieszkaniowe i energetyczne)
3. Motywacja do podejmowania działań w celu poprawy trudnej sytuacji materialnej (np. poprzez udział w pracach społecznie – użytecznych, udział w projektach i programach aktywizujących, korzystających z doradztwa zawodowego w ramach projektu)
4. Podejmowanie działań w zakresie zwiększania aktywności społeczno – zawodowej osób i rodzin celem zwiększania szans na podjęcie zatrudnienia

Zakładane rezultaty:

1. Podniesienie bezpieczeństwa bytowego rodziny.
2. Zapobieganie rozpadowi rodziny i umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej z powodów socjalno-bytowych.
3. Większa aktywność w rodzin w zakresie samodzielnego zaspokajania potrzeb poszczególnych członków rodziny

Wskaźniki: ilość rodzin którym udzielono wsparcia w formie pieniężnej i niepieniężnej, ilość osób uczestniczących w pracach społecznie – użytecznych, ilość osób korzystających ze wsparcia doradczego w ramach projektu

Realizatorzy: Ośrodek Pomocy Społecznej w Brojcach, Placówki oświatowe

Cel 3 Poprawa funkcjonowania rodziny oraz warunków rozwoju dziecka w środowisku rodzinnym

Zadania

1. Wspieranie rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu poprzez pracę socjalną oraz współpracę z asystentem rodziny.
2. Podejmowanie działań w celu pozostawienia dzieci w rodzinie biologicznej oraz podejmowanie działań mających na celu umożliwienie powrotu do rodziny biologicznej dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej
3. Pomoc w organizowaniu czasu wolnego i wypoczynku dla dzieci z rodzin wymagających wsparcia.

4. Umożliwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego: psycholog, terapeuta, prawnik
5. Udział Gminy w rządowych i innych programach wspierania rodzin
6. Doskonalenie zawodowe pracowników podmiotów zajmujących się pomocą dziecku i rodzinie
7. Promowanie i wspieranie organizacji różnych form spędzania wolnego czasu dzieci i młodzieży
8. Wspieranie kobiet w ciąży i rodzin zgodnie z ustawą z 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”
9. Organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających
10. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsca dla dzieci

Zakładane rezultaty:

1. Podniesienie umiejętności rodzicielskich oraz poprawa zdolności wychowawczych Rodziców
2. Wzrost świadomości w zakresie pełnienia ról rodzicielskich oraz w zakresie planowania i funkcjonowania rodziny poprzez pomoc rodzin wspierających oraz funkcjonowanie placówek wsparcia dziennego
3. Podniesienie możliwości rozwojowych dzieci i młodzieży
4. Wykorzystanie przez rodziny różnych form spędzania czasu wolnego
5. Udzielanie pomocy kobietom w ciąży i rodzinom zgodnie z ustawą z 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”
6. Funkcjonowanie rodzin wspierających na terenie gminy
7. Funkcjonowanie placówki wsparcia dziennego na terenie gminy

Wskaźniki: ilość rodzin objętych pracą socjalną, ilość rodzin objętych pracą asystenta rodziny, ilość osób korzystających z konsultacji ze specjalistami, ilość rodzin, którym udzielono wsparcia zgodnie z ustawą z 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, liczba rodzin wspierających na terenie gminy, liczba i rodzaj placówek wsparcia dziennego funkcjonujących na terenie gminy, ilość wniosków złożonych przez gminę dot. uczestnictwa w programach rządowych i innych dotyczących wspierania rodziny

Realizatorzy: Ośrodek Pomocy Społecznej w Brojcach, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Brojcach, Gminna Biblioteka Publiczna, Parafia, Placówki Oświatowe, Kuratorska Służba Sądowa,

Cel 4 Przeciwdziałania dysfunkcjom, w szczególności uzależnieniom oraz przemocy w rodzinie. Zapobieganie marginalizacji życia rodzin.

Zadania

1. Realizacja programów dotyczących uzależnień, agresji, radzenia sobie ze stresem adresowanych do dzieci
2. Organizowanie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży
3. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób i rodzin borykających się z problemem uzależnień
4. Organizowanie prelekcji w szkołach przez specjalistów zajmujących się rozwiązywaniem problemów w tym zakresie
5. Promocja pozytywnych wzorców zachowań poprzez organizowanie imprez, spotkań, pogadanek, ukierunkowanych na prawidłowy rozwój i postawę społeczną człowieka
6. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty celem ochrony ofiar przemocy
7. Współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policją, Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Sądem, Kuratorską Służbą Sądową i innymi instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny
8. Motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz wyeliminowania, ograniczenia bądź niwelowania własnych dysfunkcji (np. poprzez udział w konsultacjach, warsztatach, terapii)
9. Stała współpraca ze specjalistami Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego przy OPS Brojce

Zakładane rezultaty:

1. Zmiana postaw i zachowań w rodzinach zagrożonych negatywnymi zachowaniami społecznymi.
2. Zwiększenie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców.
3. Wzrost świadomości i umiejętności radzenia sobie z negatywnymi zjawiskami społecznymi i przyjmowanie pozytywnej postawy społecznej i obywatelskiej przez dzieci i młodzież.
4. Współpraca między osobami i instytucjami pracującymi na rzecz rodziny.
5. Ukierunkowanie pomocy na rzeczywiste problemy i potrzeby.

Wskaźniki: liczba i rodzaj programów dotyczących uzależnień, agresji, radzenia sobie ze stresem adresowanych do dzieci, w których uczestniczy gmina, ilość osób korzystających ze wsparcia

specjalistów, ilość spotkań, prelekcji, pogadań organizowanych w szkołach, liczba rozpoczętych procedur w ramach Niebieskiej Karty,

Realizatorzy Ośrodek Pomocy Społecznej w Brojcach, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gryficach, Ośrodek Interwencji Kryzysowej w, Zespół Interdyscyplinarny ds.

Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Zespół Dzielnicowych, Zespół Lekarzy Rodzinnych „Wysoczańscy”, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Placówki oświatowe.

Cel 5 Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się niesieniem pomocy rodzinom

Zadania

1. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników pracujących na rzecz rodziny poprzez ich udział w szkoleniach, warsztatach, konferencjach.

Zakładane rezultaty:

1. Podniesienie profesjonalizmu osób niosących pomoc w rodzinie.
2. Podniesienie kompetencji i skuteczności podejmowanych działań pomocowych

Wskaźniki: liczba osób uczestniczących w szkoleniach, warsztatach, konferencjach

Realizatorzy Ośrodek Pomocy Społecznej w Brojcach, Zespół Dzielnicowych, Placówki oświatowe, Ośrodek zdrowia, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Brojcach, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Organizacje pozarządowe i instytucje kościelne.

Terminy realizacji zadań:

Poszczególne zadania będą realizowane w trybie ciągłym, w latach 2019 – 2021 i/lub w miarę uzyskiwania środków finansowych na realizację poszczególnych zadań, zgodnie z potrzebami pojawiającymi się w środowisku lokalnym.

VII. Realizacja programu

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada tworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin w Gminie Brojce. Wspieranie rodzin będzie miało charakter profilaktyczny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami przy wykorzystaniu własnych umiejętności. Wsparcie instytucjonalne będzie zapewnione w sytuacji, gdy rodzina będzie musiała zmierzyć się z problemami, których nie jest w stanie samodzielnie rozwiązać.

Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny ma na celu uświadomienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, że ich sytuacja nie musi być trwała i że może ulec poprawie.

Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być:

- polepszenie sytuacji dziecka i rodziny,
- wzmocnienie lub przywrócenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego,
- ograniczenie zjawiska niedostosowania społecznego,
- stworzenie wielopłaszczyznowego wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej;
- zminimalizowanie negatywnych zachowań wśród poszczególnych członków rodziny,
- zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego dzieci i rodzin;
- ograniczenie powstawania sytuacji kryzysowych wymagających interwencji;
- ochrona dzieci przed umieszczeniem w pieczy zastępczej / pomoc w powrocie dziecka do rodziny biologicznej
- podniesienie profesjonalizmu osób niosących pomoc w rodzinie.
- podniesienie kompetencji i skuteczności podejmowanych działań pomocowych

Zasoby umożliwiające wspieranie rodzin w gminie Brojce

Lp.	Nazwa instytucji	Siedziba
1	Ośrodek Pomocy Społecznej w Brojcach	ul. Długa 48, Brojce
2	Punkt Informacyjno – Konsultacyjny (przy OPS Brojce)	ul. Długa 48, Brojce
3	Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie	ul. Długa 48, Brojce
4	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	ul. Długa 48, Brojce
5	Szkoła Podstawowa w Brojcach	ul. Długa 19, Brojce
6	Szkoła Podstawowa w Dargosławiu	Dargosław 32, gm. Brojce
7	Zespół Lekarzy rodzinnych „Wysoczańscy”	ul. Parkowa 9, Brojce
8	Zespół Dzielnicowych w Brojcach	ul. Parkowa 9, Brojce
9	Ochotnicza Straż Pożarna	5 jednostek OSP w miejscowościach: Brojce, Darzewo, Dargosław, Kiełpino, Tapadły
10	Urząd Gminy w Brojcach	ul. Długa 48, Brojce
11	Gminna Biblioteka Publiczna w Brojcach	ul. Długa 43D, Brojce
12	Poradnia Psychologiczno – pedagogiczna w Gryficach	ul. Polna 8, Gryfice
13	Młodzieżowy ośrodek Socjoterapii w Waniorowie	Waniorowo 4, gm. Gryfice
14	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Rewalu	ul. Klifowa 17, Rewal

15	Powiatowy Urząd Pracy w Gryficach	ul. Koszarowa 4, Gryfice
16	Klub Sportowy „Wicher Brojce”	Brojce
17	Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Brojeckiej	Bielikowo 46
18	Stowarzyszenie Aktywności Lokalnej Miejscowości Tąpadły	Tąpadły 1
19	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gryficach	ul. Dworcowa 22, Gryfice
20	Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Dom dla dzieci w Gryficach	ul. Polna 8, Gryfice
21	Komenda Powiatowa Policji w Gryficach	ul. Mickiewicza 19, Gryfice
22	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Gryficach	ul. 3 Maja 25, Gryfice
23	Sąd Rejonowy w Gryficach Wydział Rodzinny i Nieletnich	ul. Wysoka Brama 2, Gryfice
24	Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Gryficach	ul. Wysoka Brama 2, Gryfice
25	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Gryficach	ul. Niechorska 27, Gryfice
26	Stowarzyszenie Przyjaciół Wsi Przybiernowo	Przybiernowo, ul. Wiejska 6
27	Stowarzyszenie Historyczne „Pamięć i Tożsamość”	Brojce, ul. Brzozowa 26
28	Stowarzyszenie Elektrowni wodnych - Hydroenergia	Bielikowo 46

VIII. Źródło finansowania projektu

Finansowanie Gminnego programu Wspierania Rodziny na lata 2019 – 2021 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Brojce, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

IX. Ewaluacja i monitorowanie realizacji programu

Ewaluacja programu będzie oparta na gromadzeniu, analizie i interpretacji danych. Zostaną one pozyskane poprzez bezpośrednią rozmowę, obserwację lub telefoniczny kontakt z członkami rodzin, asystentem rodziny, opiekunami pieczy zastępczej, środowiskiem sąsiedzkim, pracownikami instytucjonalnych form pomocy rodzinie.

Monitoring programu ma na celu uzyskanie informacji na temat realizacji planowanych w programie założeń oraz dostarczania wiedzy niezbędnej do planowania kolejnych działań podejmowanych w celu efektywnego wspierania rodzin.

Z uwagi na fakt, iż Gminny Program Wspierania Rodzin jest dokumentem otwartym i długofalowym, to będzie podlegał ewaluacji w zależności od występujących potrzeb.

Koordynatorem Programu Wspierania Rodzin jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Brojcach. Ośrodek odpowiedzialny jest za monitorowanie i ewaluację celów założonych w programie, prowadzić będzie bieżący nadzór nad realizacją programu i podejmować będzie niezbędne działania zmierzające do

osiągnięcia celów wyznaczonych w programie. Monitoring będzie polegał na pozyskiwaniu informacji i danych od podmiotów realizujących poszczególne zadania, co umożliwi analizę oraz ocenę skuteczności realizowanych działań. Analiza i ocena skuteczności działań pozwolą na planowanie dalszych zadań.

X. Sposób kontroli realizacji programu

1. W terminie do dnia 31 marca każdego roku Wójt składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.
2. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

XI. Zakończenie

Gminny Program Wspierania Rodziny w Brojcach na lata 2019 – 2021 zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin, w szczególności dzieci. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny, interwencyjny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami. Tylko wtedy można zwiększyć jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału w celu zdobywania nowych umiejętności.